

شبهه :

اگر خداوند متعال همه چیز را میداند پس چرا از اعضای بدن ما شهادت میگیرد؟

خداوند متعال در آیه ۶۵ سوره یس در مورد شهادت اعضای بدن انسان چنین میفرماید:

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم و درباره آنچه می‌کردند دستانشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان (بر آن) گواهی می‌دهند. (۱)

و نیز در آیه ۲۴ سوره نور میفرماید:

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

در آن روزی که علیه آنان زبان و دست و پای ایشان بر کارهایی که کرده‌اند گواهی می‌دهند (۲)

ملحدین در شبهه ای پوچ و بی اساس و با نهایت بی اطلاعی از قرآن کریم ، شریعت اسلامی و نیز مسائل حقوقی مطرح میکنند:

اگر الله متعال شما همه چیز را میداند و عالم به احوال بندگان خویش است پس چه نیازی دارد تا در روز قیامت از اعضای بدن انسان بر علیه فرد خاطی و گناهکار شهادت بگیرد؟!

در نتیجه الله شما بدلیل اینکه توان ثابت کردن گناه شخص گناهکار را ندارد! و مهمتر از این، چون خود آگاه به مسائل نبوده؛ بنابراین مجبور به اعتراف گیری از اعضای بدن آنها می شود.

پاسخ: این شبهه نشان از ضعف و ناتوانی شبهه پرداز در موضوع شناخت الله متعال و قدرت و توانایی های او دارد و شبهه پردازان به یقین و طبق معمول نه تنها هیچ آشنایی با اسلام و آیات قرآن نداشته بلکه از قوانین حقوقی نیز چیزی نمیدانند و اهدافشان از طرح این شبهات فقط و فقط گمراه نمودن عوام افراد جامعه می باشد؛ آن هم با نهایت بکار گیری تدلیس و تلبیس!

معمولاً در دادگاه‌های دنیوی برای صدور حکم نهایی از سوی قاضی محکمه، به شهادت دادن شاهدان و مدارک ارائه شده از سوی آنان نیاز است.

از این رو شهادت، از زمره دلائل اثبات دعوا می باشد و این دلیل بر ناتوانی قاضی دادگاه در اثبات کردن مجرم بودن یا نبودن افراد متهم نیست.

شاهدان عینی به سود یا زیان شخص مجرم یا گناهکار گواهی می دهند و در نتیجه آن، پس از طی مراحل ، حکم دادگاه صادر می شود و چه بسا که در برخی موارد به دلیل کافی نبودن شواهد و نیز گاهی به علت اتهام های واهی و دروغین از سوی شاهدان و همچنین بی احتیاطی قاضی دادگاه رای صادر شده کاملاً بر علیه شخص بی گناه باشد وبالعکس.

ولکن تفاوت های زیادی ما بین دادگاه و چگونگی ودلیل شهادت دادن شاهدین در این دنیا و روز رستاخیز وجود دارد

خداوند متعال در مورد اجرای قوانین روز قیامت چنین میفرماید:

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ

و ما ترازوی عدل و داد را در روز قیامت خواهیم نهاد ، و ابدا به هیچ کس کمترین ستمی نمی‌شود و اگر به اندازه دانه خردلی (کار نیک یا بدی انجام گرفته) باشد ، آن را حاضر و آماده می‌سازیم (و سزا و جزای آن را می‌دهیم) و این کافی خواهد بود که ما حسابرس و حسابگر (اعمال و اقوال شما انسانها) باشیم (۳)

ملحدین حتی از وجود شاهدان دیگر که مهمترین و اولین آن‌ها خود الله متعال است نیز اطلاعی ندارند و نمیدانند تنها خداوند متعال خود برای حسابرسی کافی و وافیست و بجز خود الله تعالی و اعضای بدن، شواهد دیگری وجود دارند که بر علیه انسان به پا می‌خیزند

بر خلاف افکار ملحدین که در شبهه مذکور فقط اعضای بدن را برای شهادت دادن وارد کرده اند!

الله متعال میفرماید: **(وَيَوْمَ يُقَوْمُ الْأَشْهَادُ: روزی که شاهدان در روز قیامت به پا می‌خیزند (۴))**

ابتدا شاهدان روز رستاخیز را مورد بررسی قرار میدهیم و سپس به نحوه و چگونگی و نیز چرایی شهادت دادن آنان و نیز اعضای بدن میپردازیم.

در روز قیامت شاهدان و گواهان به دو دسته تقسیم میگردند:

الف: شاهدان عینی ب: گواهان داخلی

شاهدان و گواهان عینی:

۱- الله سبحانه و تعالی مهمترین و بزرگترین گواه.

خداوند متعال خود اولین شاهد و بزرگترین گواه و ناظر بر اعمال و کردار انسان هاست که هیچ حالی از احوال بندگان بر وی پنهان نیست.

الله متعال در جای جای قرآن کریم می‌فرماید:

وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ

هیچ کاری نمی‌کنید ، مگر این‌که ما ناظر بر شما هستیم ، در همان حال که شما بدان دست می‌یازید و سرگرم انجام آن می‌باشید(۵)

وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ :

و خدا گواه است بر آنچه می‌کنید (۶)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

همان کسی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست و خداوند و بر همه چیز گواه است (۷)

إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
خداوند روز رستاخیز میان آنان داوری می‌کند، خدا بر همه چیز شاهد و گواه است (۸)

فَالَّذِينَ مَرَجَعُهُمْ إِلَى اللَّهِ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ
به سوی ما است بازگشت آنان، آنگاه خدا بر آنچه انجام می دهند، شهید و گواه می باشد (۹)

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا

(و بدانید که) بیگمان خدا بر هر چیزی حاضر و ناظر (و مراقب رفتار و کردار شما) بوده است (و می باشد) (۱۰)

۲- پیامبران الهی علیهم الصلاه والسلام

گروه دیگری که در روز قیامت بر علیه عملکرد انسان های گناهکار و کافر ندای شهادت سر خواهند داد انبیای الهی علیهم الصلاه والسلام هستند، زیرا که در دنیا شاهد اعمال انسان ها بوده اند و خداوند آنان را مامور بسوی مردم برای دعوت به یکتا پرستی، انجام کار خیر و باز داشتن از کار حرام کرده بود.

اللّٰهُ متعال در این باره در آیات مختلف کتاب گران قدرش میفرماید:

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

روزی (که قیامت فرا می رسد) از هر ملتّی گواهی را (که در دنیا پیغمبرشان بوده است) برمی انگیزیم (تا علاوه بر آگاهی خدا از احوال ایشان، و شهادت همه اندامشان) بر آنان شهادت دهد و موجب شرمساری و رسوائی بیشترشان گردد. (۱۱)

وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ

روزی در میان هر ملتّی گواهی از خودشان بر آنان می گماریم (که در دنیا پیامبر ایشان بوده است)، و تو را (ای محمّد) بر اینان (که هم اینک در جهان هستند و یا این که بعدها بوجود می آیند) گواه می گیریم. (۱۲)

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

ای محمّد (حال اینان) چگونه خواهد بود بدان گاه که از هر ملتّی گواهی (از پیغمبران برای شهادت بر قوم خود) بیاوریم و تو را (نیز به عنوان) شاهدهی بر (قوم خود از جمله) اینان (یعنی تنگ چشمان و نافرمایان) بیاوریم ؟ (۱۳)

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

(در آن روز، ما) از هر امتّی گواهی (از میانشان برگزیده و) بیرون می کشیم و (به پیش خود احضار می کنیم، و خطاب به مشرکان) می گوئیم: دلیل خود را (بر شرک و کفر دنیوی) بیاورید. پس آنان خواهند دانست که حق با خدا است، و چیزهائی که به هم می بافتند (و انباز و بت و دست اندرکار جهان می نامیدند، از دستشان به در رفته است و) از ایشان گم و ناپدید گشته است (۱۴)

۳- گواهی دادن افرادی از امت اسلامی:

افرادی از امت های اسلامی نیز در روز قیامت برای شهادت دادن حاضر می شوند.

از حضرت ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایت شده است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود:

روز قیامت الله متعال سیدنا نوح علیه الصلاه والسلام را فرا میخواند و به وی میگوید: آیا رسالتت را به قوم خویش ابلاغ کردی؟ سیدنا نوح جواب میدهد بله پروردگارا! سپس الله تعالی رو به قوم سیدنا نوح علیه السلام کرده و میفرماید: ای قوم نوح؟ آیا به شما رسالت ابلاغ شد؟ در جواب میگویند: هیچ هشدار دهنده ای به سوی ما نیامد!! و در نهایت الله متعال رو به سیدنا نوح کرده و میفرماید: آیا شاهی بر ابلاغ رسالت خویش داری؟ در جواب میگوید بله محمد صلی الله علیه وسلم و امتش. در نتیجه شهادت میدهند که سیدنا نوح علیه السلام ابلاغ رسالت کرده است. (۱۵)

سپس پیامبر صلی الله علیه وسلم آیه **وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ قَرَأَتُ** کردند: که الله ذوالجلال میفرماید:

و بی گمان شما را ملت میانه روی کرده ایم تا گواهانی بر مردم باشید و پیغمبر (نیز) بر شما گواه باشد (تا چنانچه دسته ای از شما راه او گیرد، و یا گروهی از شما از جاده ی سیرت و شریعت او بیرون رود، با آئین و کردار خویش بر ایشان حجت و گواه باشد) (۱۶)

۳- فرشتگان الهی

از دیگر شواهد حاضر در روز رستاخیز ملائکه کرام می باشند؛ فرشتگانی که هر لحظه مراقب اعمال انسان هستند و تمامی اعمال انسان اعم از خیر و شر را ثبت و ضبط میکنند

الله متعال در این مورد میفرماید:

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ * كَرَامًا كَاتِبِينَ * يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ

بدون شک نگاهبانانی بر شما گمارده شده اند فرشتگانی که مأمور حفظ و نگهداری اعمال انسانها هستند

نگاهبانانی که (در پیشگاه پروردگار مقرب و) محترم هستند و پیوسته (اعمال شما را) می نویسند

هرکاری را که می کنید میداند (۱۷)

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

انسان هیچ سخنی را بر زبان نمی راند مگر اینکه فرشته ای مراقب و آماده (برای دریافت و نگارش) آن سخن است (۱۸)

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

در آن روز هر انسانی (اعم از نیکوکار و بدکار، به میدان محشر) می آید همراه با راهنمایی (که او را رهبری و رهنمود می کند) و همراه با گواهی (که بر پندار و گفتار او شهادت می دهد). (۱۹)

۴- شهادت دادن زمین

الله تعالی در مورد شهادت دادن زمین و بازگو کردن حقایق توسط آن میفرماید:

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا

در آن روز (که سرآغاز قیامت است) زمین خبرهای خود را بازگو می‌کند و اتفاقاتی که بر روی آن انجام شده است را اعتراف میکند و نیز اعمال و افعالی را گواهی میدهد که مردمان بر روی آن انجام داده‌اند چرا که همه چیز در جهان ثبت و ضبط شده است. (۲۰)

از حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله علیه الصلاه والسلام هنگامی که آیه: **يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا** تلاوت کردند فرمودند: آیا میدانید این اخبار کدامین اخبار هستند؟ اصحاب رضی الله عنهم فرمودند الله تعالی و پیامبرش صلی الله علیه وسلم دانایتر هستند. سپس پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: این اخباری است در مورد شهادت دادن زمین بر اعمال و افعال بندگان که بر روی آن انجام داده اند. (۲۱)

گروه دوم: گواهان داخلی (شهادت اعضای داخلی بدن)

۱- شهادت دست ها و پاها و نیز پوست بدن انسان گناهکار

بعد از بررسی گواهان و شاهدان عینی، حال به نحوه شهادت اعضای داخلی بدن انسان میپردازیم تا بدانیم چرا الله متعال با آن همه شواهد و مدارک این بار از خود اعضای بدن انسان اعتراف میگیرد.

الله متعال میفرماید:

وَأَمَّا زُورَ الْيَوْمِ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ نَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَصَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ وَهَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اضْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

و (فرمان می‌دهیم) ای گناهکاران! امروز (از مؤمنان) جدا شوید (۵۹) ای فرزندان آدم! مگر به شما فرمان ندادم که شیطان را پرستش نکنید چراکه او دشمنی آشکار برای شما است؟! (۶۰) و اینکه مرا پرستش کنید، این راه راست است (۶۱) و همانا شیطان گروه‌های زیادی از شما را گمراه کرده است، پس آیا خرد نمی‌ورزید (۶۲) این جهنمی است که به شما وعده داده می‌شد (۶۳) امروز به (سزای) کفری که می‌ورزیدید وارد آن شوید (۶۴). (۲۲)

وقتی خداوند پاداش پرهیزگاران را بیان کرد سزای گناهکاران را نیز ذکر کرد و فرمود: **﴿وَأَمَّا زُورَ الْيَوْمِ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾** در روز قیامت به گناهکاران گفته می‌شود: از مؤمنان جدا شوید، تا آنها را سرزنش کند و در حضور همه‌ی خلائق و قبل از آنکه آنها را وارد جهنم سازد توبیخشان نماید **﴿أَلَمْ نَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾** مگر به شما فرمان ندادم و بر زبان پیامبران شما را توصیه نکردم که ای فرزندان آدم! از شیطان اطاعت نکنید؟ و در این توبیخ، توبیخ به خاطر انواع کفر و گناهان نهفته است، چون همه‌ی انواع کفر و گناهان اطاعت از شیطان و عبادت او محسوب می‌شود. **﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾** چرا که او دشمن آشکار شماست. پس شما را از پرستش شیطان به شدت برحذر داشتیم و شما را از اطاعت او ترساندم، و خبر دادم که او شما را به چه چیزی فرا می‌خواند. **﴿وَأَنْ اعْبُدُونِي﴾** و شما را فرمان دادم که با اطاعت از دستورات من و ترک آنچه از آن نهی کرده‌ام مرا بپرستید. **﴿هَذَا﴾** عبادت و پرستش و اطاعت از من و سرپیچی از شیطان **﴿صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾** همان صراط مستقیم است پس دانش‌های مربوط به راه راست و اعمال آن در این دو چیز - یعنی اطاعت از خدا و پیروی نکردن از شیطان - خلاصه می‌گردد.

ولی شما به عهد من پایبند نماندید و به سفارش و توصیه‌ی من عمل نکردید بلکه دشمن را که شیطان است به دوستی گرفتید، شیطانی که **﴿أَمَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾** گروه‌های زیادی را از شما همراه ساخت، **﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ﴾** آیا عقل نداشتید که شما را فرمان دهد تا پروردگارتان و کارساز حقیقی‌تان را به دوستی بگیرید و شما را از دوستی کردن با سرسخت‌ترین دشمنانتان باز دارد؟ اگر عقل و خرد درستی داشتید چنین نمی‌کردید

پس هرگاه از شیطان پیروی کردید و با خداوند مهربان دشمنی ورزیدید و دیدار الهی را تکذیب کردید و آمدن قیامت که سرای سزا و جزاست را رد نمودید و نپذیرفتید، و سخن عذاب بر شما محقق گشت، **﴿هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾** این همان جهنمی است که به شما وعده داده می‌شد و آن را تکذیب می‌کردید. پس اینکه آن را با چشم خود آشکارا مشاهده کنید، جهنمی که دل‌ها از دیدن آن مضطرب گشته و چشم‌ها از هول و وحشت، از حدقه بیرون می‌آیند

سپس جریان آنان را اینگونه به پایان می‌رساند که دستور می‌دهد تا وارد جهنم شوند و به آنها گفته می‌شود: **﴿أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾** وارد جهنم شوید و در آن بسوزید، به صورتی که گرما و سوزش آن از هر سو شما را احاطه نموده و به همه جانتان سرایت می‌کند. و این بدان سبب است که شما به آیات خدا کفر می‌ورزیدید و پیامبران خدا را تکذیب می‌کردید

اما کافران و گناهکاران برای اینکه خود را از این مهلکه نجات دهند در جواب الله متعال به شهادت دروغ متوسل شده و می‌گویند:

وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ

به خداوندی که پروردگار ما است سوگند که ما مشرک نبوده‌ایم! (و هرگز جز تو را نپرستیده‌ایم!) (۲۳)

در جواب این دروغ از مشرکین: الله متعال شاهدان خود را حاضر می‌سازد ولیکن شخص گناهکار آن‌ها را رد نموده و فقط خود را شاهد اعمال خود دانسته و قبول میکند و نه هیچ کس دیگری را.

در حدیث شریف به روایت انس بن مالک رضی الله عنه آمده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «بنده در روز قیامت می‌گوید: پروردگارا! علیه خود شهادی جز نفس خود را اجازه نمی‌دهم (نمی‌پذیرم)! خداوند جلّ جلاله به او می‌گوید: امروز خودت به حسابرسی خویش بسنده هستی و کافی است که کرام الکاتبین گواهان تو باشند (۲۴)

در این هنگام خداوند در بیان حالت زشت و اسفبار آنها در سرای بدبختی و شقاوت می‌گوید:

﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ﴾

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم. (یعنی آنها را گنگ و لال می‌کنیم، پس آنان سخن نمی‌گویند و نمی‌توانند کارهایی را که کرده‌اند از قبیل کفر و تکذیب انکار کنند).

﴿وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾

و دستانشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان گواهی می‌دهند (یعنی اعضای بدنشان در رابطه با کارهایی که انجام داده‌اند علیه آنها گواهی می‌دهند. و اعضای آنها را خداوند به سخن می‌آورد، خداوندی که هر چیزی را به سخن می‌آورد)

در این هنگام کافران و ناباوران خطاب به اعضا و پوست بدنشان می‌گویند:

... **لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ**

چرا بر ضدّ ما شهادت دادید؟ پاسخ می‌دهند: خداوندی ما را به گفتار درآورده است که همه چیز را گویا نموده است، و همان خداوند در آغاز شما را (از عدم) آفریده است و (در پایان زندگی و بعد از ممات، دوباره جامه‌ی حیات به تنتان کرده و برای حساب و کتاب) به سوی او برگردانده شده‌اید. یعنی امروز همه موجودات عالم سخن می‌گویند و اسرار را بازگو می‌کنند. چرا که پرده‌ها از رازها به کنار رفته است (۲۵)

بنابراین برای ما آشکار شد که چگونه شخص گناهکار با زبان خود اقرار به رد تمامی شهود شاهدین نموده و فقط خود را بعنوان شاهد و دلیل قبول کرده و مسئول همه اعمالش می‌داند که در نتیجه این نیز؛ اعضای بدنش بر علیه وی شهادت داده و او را متهم می‌کنند.

جمع بندی:

۱- همانطوری که در ابتدا هم گفته شد : یکی از مهمترین دلایل اثبات عملکرد افراد خاطی و گناهکار «شهادت شهود» یا «گواهی گواهان» است.

۲- خداوند متعال هیچ نیازی به گرفتن شهادت از اعضای بدن افراد گناهکار برای اثبات گناهان ایشان ندارد و خود برای حسابرسی کافیهست.

۳- هنگامی که قیامت برپا می‌شود، با اینکه برای انسان ها در دنیا اتمام حجت می‌شود و مرحله تبلیغ و احتجاج در روند هدایت و بیان تکلیف الهی پایان می‌پذیرد، افراد گناهکار برای رهایی از مهلکه عذاب به انواع و اقسام دروغ ها متوسل شده و شرک، کفر، ظلم و جنایات های خودشان را انکار می نمایند و هنگامی که شواهدی (از قبیل پیامبران، فرشتگان و...) برای عملکرد آنان در دنیا آورده می‌شود باز هم منکر شده و هیچ شاهی جز خودشان را قبول نمی‌کنند.

۳- هنگامی که گناهکاران نفس خود را بعنوان تنها شاهد برای افعال و اعمال خود گرفتند در این حین خداوند متعال میفرماید: امروز خودتان حسابگر اعمال و افعال خودتان خواهید بود **اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا (۲۶)** و طبق خواسته خودتان که فقط خویش را بعنوان شاهد قبول نموده اید ! اعضای بدنانتان به آنچه که دیده ، شنیده و انجام داده اند اعتراف می نمایند.

با این حال باز هم گنهکاران لب به سخن گشوده و با لحنی تحقیر آمیز به اندام های بدن خویش میگویند؟ (دیگر شما) چرا بر علیه ما شهادت می‌دهید؟؟ **لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا** و لکن پاسخی که از اعضای بدن خود میشوند این است: **... أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ** : الله متعال ما را قادر به سخن گفتن کرده است.

۴- در نتیجه هیچ عذری باقی نمی ماند و الله دوالجلال کوچکترین ظلم و ستمی به بندگان خویش روا نمی دارد همانطوری که میفرماید:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (۴۶) / فصلت (۲۷)

هر کس که کار نیک بکند به نفع خود می‌کند، و هر کس که کار بد بکند به زیان خود می‌کند، و پروردگار تو کمترین ستمی به بندگان نمی‌کند.

والسلام علي من التبع الهدى

نویسنده: موحد موحدی

۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ هجری شمسی

تهیه شده در مجموعه رد شبهات ملحدین

پی نوشت ها :

- [1] یس / ۶۵
- [2] النور / ۲۴
- [3] الانبیا / ۴۷
- [4] غافر / ۵۱
- [5] یونس / ۶۱
- [6] آل عمران / ۹۸
- [7] البروج / ۹
- [8] الحج / ۱۷
- [9] یونس / ۴۶
- [10] النساء / ۳۳
- [11] النحل / ۸۴
- [12] همان / ۸۹
- [13] النساء / ۴۱
- [14] القصص / ۷۵
- [15] کتاب صحیح بخاری - مولف : محمد بن اسماعیل البخاری / صفحه ۱۸۱۳ - حدیث شماره ۷۳۴۹ - ناشر: دارابن کثیر دمشق- بیروت
- [16] البقره / ۱۴۵
- [17] الانفطار ۱۰/۱۱/۱۲
- [18] ق / ۱۸
- [19] همان / ۲۱
- [20] الزلزله / ۴

[21] تفسیر الجامع للاحكام القرآن - امام قرطبی / سنن امام ترمذی حدیث شماره ۳۳۵۳ / السنن الکبری امام نسائی حدیث شماره (۱۱۶۹۳) و المسند امام أحمد حدیث شماره (۸۸۶۷).

[22] یس / ۶۴-۵۹

[23] الانعام / ۲۳

[24] صحیح مسلم بخش کتاب الزهد و الرقائق - شماره ۱۷ صفحه ۹۴۲ ح ۲۹۶۹ (تحقیق: رائد صبری ابن أبی علفه)

ناشر: دارالحضاره ۱۴۳۶ هجری چاپ دوم / نیز در صحیح الجامع الصغیر والزیادته (الفتح الکبیر) مولف امام آلبنی -
ناشر: المکتب الاسلامی جلد اول حدیث شماره ۸۱۳۴

[25] فصلت / ۲۱

[26] اسرا / ۱۴

[27] فصلت / ۴۶

پایان